

Raadsvoorstel: Z/24/772246/D-944408

Onderwerp: IHP onderwijs: inhuizen Omnia College in het Da Vinci College en inhuizen ISK po en ISK vo met Yulius Lingewaal College in het Omnia College

Datum: 19 november 2024

Portefeuillehouder: Attie Mager

I&O: 10 oktober 2024

B&A / Raadsvergadering: 14 november en 28 november 2024

Opsteller: Erik Hoogmoed en Arno van Houwelingen

Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Het inhuizen van het Omnia College in het gebouw van het Da Vinci College en het inhuizen van de ISK po en ISK vo met Yulius Lingewaal College in het gebouw van het -huidige- Omnia College.

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met het inhuizen van het Omnia College, huidige locatie Willem de Vries Robbégeweg 27, in het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg 82 van het Da Vinci College,
2. De eenmalige exploitatielasten en de gedeeltelijke investeringshuur van € 590.000,- uit de hiervoor in de begroting 2025 opgenomen middelen te dekken,
3. De jaarlijkse investeringshuur van € 270.000,- te dekken uit de in de begroting 2026 opgenomen middelen, zoals verwerkt in de Perspectiefnota 2025,
4. En de dekking van de eenmalige exploitatielasten, een bedrag van € 160.000,- te onttrekken aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting,
5. In te stemmen met de verhuizing van Yulius Lingewaal College, huidige locatie Merwedekanaal 8a, in het schoolgebouw aan de Willem de Vries Robbégeweg 27 (nu nog Omnia College),
6. In te stemmen met het inhuizen van ISK po en ISK vo in het schoolgebouw aan Willem de Vries Robbégeweg 27 (nu nog Omnia College),
7. Het schoolgebouw Willem de Vries Robbégeweg 27 daarvoor aan te passen voor € 3.34 mln. en de lasten die hieruit voortvloeien te dekken uit de investeringsbudgetten voor het Yulius Lingewaal College € 1.54 mln. en ISK € 1.3 mln. en een onttrekking van € 500.000,- aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting en hiervoor een nieuw investeringsbudget aan te maken,
8. De financiële gevolgen van beslispunt 7 te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

De gemeente Gorinchem heeft een grote onderwijsverantwoordelijkheid. Voor haar eigen inwoners maar Gorinchem vervult ook een regiofunctie met een zeer groot bereik. Meer dan 10.000 leerlingen in het po (primair onderwijs) en vo (voortgezet onderwijs) gaan elke dag in Gorinchem naar school. De gemeente is verantwoordelijk voor goede en passende onderwijshuisvesting en de daarbij behorende gymfaciliteiten voor deze leerlingen.

Hiervoor is in 2023 het meest actuele IHP 2023-2038, met het daarbij behorende onderwijs-uitvoeringsprogramma 2023-2028, door de raad goedgekeurd. Onderwijs is continu in beweging en niet altijd in een IHP te vangen maar vraagt wel onze aandacht en actie. Denk bijvoorbeeld aan het toenemende aantal leerlingen die onderwijs volgen op het ISK (Internationale Schakelklas) en het VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs). Samen met het onderwijsveld zoeken we naar oplossingen op het gebied van passende onderwijshuisvesting die de onderwijsontwikkeling ondersteunt. Hier staan scholen en schoolgebouwen bijna nooit op zichzelf. Het is altijd een integrale benadering om verschillende onderwijsvraagstukken op te lossen. De integrale aanpak is gevonden in verhuisbewegingen voor Yulius Lingewaal College, Omnia College, ISK po, ISK vo en het praktijkleren van het Fortes Lyceum. Bovendien onderstrepen we hiermee het belang van het behoud van regionale mbo-opleidingen in Gorinchem.

Beoogd effect:

Met de verhuizingen van verschillende scholen lossen we integraal verschillende onderwijshuisvestingsvraagstukken op en geven we ruimte aan onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen, te weten:

- Passende onderwijshuisvesting ISK po
- Passende onderwijshuisvesting ISK vo
- Passende onderwijshuisvesting Yulius Lingewaal College
- Passende onderwijshuisvesting Omnia College
- Onderwijsontwikkeling doorlopende leerlijnen vmbo-mbo in Gorinchem
- Versteven v(mb)o-mbo op de campus
- Passende onderwijshuisvesting Fortes Lyceum

Argumenten:

1.1 Het inhuizen van het Omnia College in het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg 82 van het Da Vinci College zorgt voor passende huisvesting voor het Omnia College.

Vanuit de campusgedachte is het de wens om vo-scholen een plek te geven op de campus. Een inpassingsstudie laat zien dat Omnia College passende onderwijshuisvesting krijgt in het gebouw van het Da Vinci College en dat de praktijkruimtes en multifunctionele ruimtes gezamenlijk door Omnia College, Da Vinci College en Fortes Lyceum gebruikt gaan worden. Het initiatief voor de inhuizing is in goed overleg tot stand gekomen en levert voordelen op, zowel onderwijskundig als praktisch.

1.2 Het inhuizen van het Omnia College in het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg 82 van het Da Vinci College zorgt voor passende huisvesting voor het Fortes Lyceum.

Het Fortes Lyceum is de laatste jaren sterk gegroeid. Aanpassingen aan het gebouw aan de Wijdschildlaan zijn gemaakt om passende onderwijshuisvesting te realiseren. Er is echter nog een ruimtevraag. Door verdere ontwikkeling van het onderwijsbeleid op het Fortes Lyceum op het gebied van praktijkleren voor alle onderwijsrichtingen (mavo, havo en vwo), en het vergroten van de doorstroombmogelijkheden van mavo/havo richting mbo, gaat Fortes Lyceum ook gebruik maken van de praktijkruimtes en multifunctionele ruimtes op de Mollenburgseweg. Dit zorgt voor verbinding met het mbo en lost het ruimtevraagstuk op het Fortes Lyceum op.

1.3 Het inhuizen van het Omnia College in het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg 82 van het Da Vinci College zorgt voor vergaande (onderwijskundig) samenwerking met het mbo.

De eerste stappen naar doorlopende leerlijnen zijn in de afgelopen jaren gezet. Met deze verhuizing, waardoor vmbo en mbo onder één dak komen, kan het onderwijs verder worden doorontwikkeld van de huidige structuur van profielvakken naar meer flexibiliteit en maatwerk met een 5/6-jarige (v)mbo met startkwalificatie. Deze doorontwikkeling speelt perfect in op de ontwikkelingen binnen vervolgonderwijs (zoals ook verwoord in het strategisch meerjarenperspectief 2022 –2030 van de mbo-raad) en de arbeidsmarkt.

Deze ontwikkeling is ook een aanjager voor verdere samenwerking voor andere vmbo-scholen met het mbo in Gorinchem. Zo leiden we gezamenlijk vakmensen op die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling voor onze regio.

5.1 Het inhuizen van het Lingewaal College in het schoolgebouw aan de Willem de Vries Robbeweg 27 zorgt voor passende huisvesting voor het Lingewaal College.

Het schoolgebouw van het Lingewaal College aan Merwedekanaal 8a voldoet niet aan de huidige eisen en is toe aan een omvangrijke renovatie of nieuwbouw (IHP uitvoeringsprogramma 2023-2028). Daarnaast is het gebouw te klein voor het actuele aantal leerlingen. Hiervoor is er in 2022 tijdelijke huisvesting bijgeplaatst. Ook zien we dat er komende jaren een toenemende vraag is naar voortgezet speciaal onderwijs. Met de verhuizing ontstaat een passend gebouw voor de school dat tevens toegerust is voor toekomstige aantallen leerlingen en het specifieke onderwijssysteem.

Het gebouw aan Merwedekanaal 8a hoeft op deze manier niet vernieuwd te worden. Daarnaast zijn er ook geen bijkomende kosten zoals tijdelijke huisvesting.

5.2 Het inhuizen van het Lingewaal College in het schoolgebouw aan de Willem de Vries Robbeweg 27 zorgt voor verdere (onderwijskundig) samenwerking met het ISK en Vita College.

Lingewaal College, ISK en de praktijkschool Vita College hebben alledrie een leerlingenpopulatie die specifieke zorg en aandacht nodig hebben. De drie teams, de onderwijsprofessionals komen met de verhuizing letterlijk naast elkaar te zitten, waardoor expertise, netwerk en faciliteiten gedeeld kunnen worden.

6.1 Het inhuizen van ISK po en ISK vo in het schoolgebouw aan de Willem de Vries Robbeweg 27 zorgt voor passende huisvesting voor ISK.

ISK po is tijdelijk gespreid gehuisvest op Gildenplein en op de locatie van de noodopvang aan de Gildeweg. Op het Gildenplein wordt de welzijnsruimte gebruikt als onderwijsruimte. Voor ISK po vervalt per 31 december 2024 de mogelijkheid voor onderwijshuisvesting aan de Gildeweg. De nieuwe locatie zorgt voor passende huisvesting voor nu en in de toekomst. En de welzijnsruimte op het Gildenplein krijgt haar eigen functie terug.

Sinds de groei van ISK vo is op verschillende plaatsen onderwijs gegeven. Naast lokalen in het Omnia College aan de W. de Vries Robbéweg is uitbreiding gevonden op Stadhuisplein (gebouw C) en later tijdelijke huisvesting bij het Da Vinci College. Juist voor de specifieke doelgroep van het ISK is het onderwijs gebaat bij één vaste plek voor middellange termijn met voldoende ruimte voor de vraag naar onderwijs. Met deze passende huisvesting voorkomen we zoveel mogelijk wachtlijsten door een tekort aan onderwijshuisvesting evenals versnippering van ISK-onderwijs.

6.2 Het inhuizen van ISK po en ISK vo in het schoolgebouw van het Omnia College aan de Willem de Vries Robbeweg 27 zorgt voor een unilocatie voor de leerlingen en docenten.

Door ISK in één gebouw te huisvesten kan de expertise voor de zorg van deze leerlingen gebundeld worden. Het gaat hier over het aanbieden van zorg op het gebied van de huisvestingsproblematiek, onzekerheden met betrekking tot de toekomst, opvoedingsvraagstukken, de individuele capaciteit van kinderen en de traumaproblematiek waar veel van deze kinderen (en ouders) mee te maken hebben.

Daarnaast kan ISK gebruik maken van de expertise op het gebied van zorg en onderwijs van de andere scholen Vita College en Lingewaal College (zie ook 5.2).

Risico's:

Algemeen:

De gemeente heeft een wettelijke taak voor de zorgplicht van de onderwijshuisvesting. In Gorinchem is deze taak omvangrijk en een effect van onze sterke regiofunctie. Vanuit het gemeentefonds is er een complexe financieringsmethodiek. Vanuit het Rijk worden wij niet volledig gecompenseerd voor deze opgave. Het is dan ook niet verwonderlijk dat onze onderwijshuisvesting diverse knelpunten kent.

Neem daarbij de relatief oude schoolgebouwen, demografische ontwikkelingen die zich vertalen in een lichte groei van het aantal leerlingen, steeds hogere kwaliteitseisen van de gebouwen en vooral op het gebied van duurzaamheid, technologie, zorg, gezondheid/binnenklimaat en aansluiting op de arbeidsmarkt. Innovatieve oplossingen zijn vereist om de kwaliteit van het onderwijsaanbod te behouden en te versterken.

De gemeente is trots op haar functie van onderwijsstad voor de regio en heeft de ambitie deze ondanks de grote uitdagingen en knelpunten te versterken. Creatief en integraal omgaan met de onderwijshuisvesting is dan ook een uitgangspunt.

1.1 Inhuizen van het Omnia College in het Da Vinci College.

Omnia College en Da Vinci College gaan een intensieve (onderwijs)samenwerking aan ten behoeve van krachtig onderwijs voor de leerlingen en studenten. Het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg blijft eigendom van Da Vinci College. De gemeente kan niet investeren in een gebouw dat geen eigendom is. Het Da Vinci College investeert ten behoeve van de inhuizing en vraagt een investeringshuur op basis van het investeringsbedrag voor een looptijd van 20 jaar. Ontwikkelingen in het mbo en de daarbij behorende onderwijshuisvesting vallen buiten de scope van de gemeente. De gemeente gaat daarom een huurcontract aan waarbij onderwijshuisvesting voor Omnia College is vastgelegd voor in ieder geval de komende 20 jaar. Periodiek zullen evaluaties plaatsvinden of de financiële constructie passend is binnen de dan actuele en toekomstige onderwijssituatie.

6.1 Unilocatie voor ISK po en ISK vo.

De nieuwe unilocatie ISK biedt ruimte aan 330 leerlingen. Voor de komende jaren is dit aantal leerlingen de prognose met de nu geldende actuele ontwikkelingen op huisvesting van ontheemden. Op langere termijn kunnen geen prognoses worden afgegeven door nu nog onbekende landelijke en mondiale ontwikkelingen. Mocht het aantal leerlingen ISK gaan afnemen en het gebouw niet passend meer is, dan is met het bestuur OVO gesproken over het inhuizen van Vita College in het gebouw aan de Willem de Vries Robbeweg 27. In de inpassingsstudie is dit scenario reeds verkend en past binnen het IHP 2023-2038.

Financiën:

Voor de gevraagde onderwijsinvesteringen zijn in het verleden en onlangs (Perspectiefnota 2025 en Begroting 2025) investeringsbudgetten door uw raad beschikbaar gesteld.

De aanpassingen aan het gebouw van het Da Vinci College worden uitgevoerd en gefinancierd door het Da Vinci College zelf. De kapitaallasten als gevolg van deze investering brengt het Da Vinci College als (investerings)huur in rekening bij de gemeente Gorinchem.

1. De eenmalige exploitatielasten in 2025 ad. € 590.000,- en de vanaf 2026 jaarlijkse investeringshuur ad. € 270.000,- als gevolg van inhuizen van het Omnia College in het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg 82 van het Da Vinci College kunnen gedekt worden uit de hiervoor in de begroting 2025 en de meerjarenbegroting opgenomen middelen.
2. Voor de gedeeltelijke dekking van de eenmalige exploitatielasten Da Vinci College wordt een bedrag van € 160.000,- onttrokken aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting;
3. De aanpassing van het gebouw aan de Willem de Vries Robbéweg 27 (huidige Omnia College) voor de verhuizing van Yulius Lingewaal College en het inhuizen van ISK po en ISK vo € 3.34 mln. kan worden gedekt uit de investeringsbudgetten voor het Yulius Lingewaal College € 1.54 mln. en ISK € 1.3 mln. en een onttrekking van € 500.000 aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting.

* Alle bedragen zijn gebaseerd op de business cases.

Participatie:

De voorgestelde in- en verhuizingen en de daarbij behorende financiële gevolgen zijn qua volgorde een wijziging op het uitvoeringsplan IHP. De ontwikkeling en realisatie is tot stand gekomen in nauw overleg en volledige samenwerking met en tussen de schoolbesturen en stakeholders en heeft volledig draagvlak.

Voor de uitvoering van de geplande schoolverhuizingen wordt gekozen voor een gezamenlijk participatie- en communicatieproces.

De scholen spelen, in nauwe samenwerking met de gemeente, een centrale rol in het informeren en betrekken van docenten, leerlingen en ouders. De communicatiekanalen van de scholen worden benut voor het delen van informatie. Zo kunnen alle betrokkenen in een vertrouwde omgeving hun informatie verkrijgen

en vragen stellen.

Communicatie:

1. **Eenduidige informatie via gezamenlijke kanalen:** de communicatie naar ouders, leerlingen en buurtbewoners zal via de gebruikelijke kanalen van de scholen verlopen, ondersteund door de gemeente. Dit zorgt ervoor dat de informatie op een eenduidige wijze wordt overgebracht.
2. **Toegankelijke contactmomenten en -kanalen:** met vragen en suggesties kunnen betrokkenen terecht bij de scholen, die samen met de gemeente hun vragen beantwoorden. Er worden gezamenlijke bijeenkomsten gepland, zodat iedereen op laagdrempelige wijze zijn of haar vragen kwijt kan.

Duurzaamheid:

In 2023 zijn de IHP-uitgangspunten door uw raad vastgesteld, te weten Energie Neutraal Gebouw (ENG), frisse scholen B en meer inclusief onderwijs. De verduurzamingsopgave van de voorgestelde inhuizingen wordt binnen het beschikbare budget zoveel als mogelijk verwerkt.

Om aan het klimaatakkoord van Parijs te voldoen is een verregaande reductie van de CO2 nodig. Het realiseren van schoolgebouwen die klimaatneutraal zijn leidt tot een CO2-reductie. Volgens het klimaatakkoord van Parijs dienen alle gebouwen in 2050 klimaatneutraal te zijn (2030: 50%). Daar werken we naartoe.

Vervolgproces:

De diverse uit dit besluit voortvloeiende projecten worden vanuit het Da Vinci College en/of de stichting OVO opgestart.

Bijlagen:

- 1) Businesscase, diverse IHP-verhuisbewegingen onderwijshuisvesting.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 19 november 2024

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. In te stemmen met het inhuizen van het Omnia College, huidige locatie Willem de Vries Robbégweg 27, in het schoolgebouw aan de Mollenburgseweg 82 van het Da Vinci College,
2. De eenmalige exploitatielasten en de gedeeltelijke investeringshuur van € 590.000 uit de hiervoor in de begroting 2025 opgenomen middelen te dekken,
3. De jaarlijkse investeringshuur van € 270.000 te dekken uit de in de begroting 2026 opgenomen middelen, zoals verwerkt in de Perspectiefnota 2025,
4. En de dekking van de eenmalige exploitatielasten, een bedrag van € 160.000, te onttrekken aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting,
5. In te stemmen met de verhuizing van Yulius Lingewaal College, huidige locatie Merwedekanaal 8a, in het schoolgebouw aan de Willem de Vries Robbégweg 27 (nu nog Omnia College),
6. In te stemmen met het inhuizen van ISK po en ISK vo in het schoolgebouw aan Willem de Vries Robbégweg 27 (nu nog Omnia College),
7. Het schoolgebouw Willem de Vries Robbégweg 27 daarvoor aan te passen voor € 3.34 mln. en de lasten die hieruit voortvloeien te dekken uit de investeringsbudgetten voor het Yulius Lingewaal College € 1.54 mln. en ISK € 1.3 mln. en een onttrekking van € 500.000 aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting en hiervoor een nieuw investeringsbudget aan te maken,
8. De financiële gevolgen van beslispoint 7 te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 28 november 2024

Griffier,

Voorzitter,